

צערר דשלאה זונָה זונָה

"אַרְבָּנָה כָּבֵד וְמַגְדֵּל" הַמִּזְחָקָה

A project of The Shluchim Office

פרשת נח

לעטן מיט דעד צויזט

פרשת נח

נח איש צדיק תמים הי' בדורותיו

די תורה דערצ'ילט אונז וועגן דער לעבענסטעיגער פון נח, או ער אי געווען דער איניציקער פון זיין גאנצן דור וואס האט זיך געפֿרט לוייטן רצון פון אובי בערשטען אונז האט וויסק געווען איין "מעשים טובים". נח איז אינגןץ ניט נתפעל געווארן דערפּון וואס אלע מענטשן פון זיין דור האבן זיך געפֿרט אויף אַ פֿאַראָקְעָרְטָן אָפְּפָן! דערפּון איז פֿאַראָן אָן אָפְּלֶעֶרֶנוֹג פֿאַר יְעַדֵּן אַידְישְׁ קִינְד:

דער יציר הרע קומט צו אַידְישְׁ קִינְד אָן זָאָגָט אִם: ווי טראָכְסְטו זיך אונטערנעם ען צו לערנען תורה און מקימ זיין מצוות, אַרְיָינְגְעַרְעֲכַנְט אָוִיסְרוֹפָעַן צו דער גאנצער וועלט אַז "בראשית ברא אלקְים אַתְּ הַשְׁמִים וְאַתְּ הָאָרֶץ" (און דאס גְּלִיבִין) – בְּשֻׁעַת דָּוָלִין ווַיסְט אָז דָוִבִּיזֶט אָן אַינְצִיקָּעֵד קְליִין קִינְד, אָן אֲרוֹם דִּיר אֵיז פֿאַראָן אָגְרָיסָע וועַלְט, מיט אֶסְט פֿעלְקָעֵר אָן מענטשן וואס פֿידַן זיך פֿונְקְט פֿאַראָקְעָרְטָן.

סְפִּעְצִיעָל אָין אֲצַיֵּט ווּעַן עַס הַעֲרָשָׁת אַפְּינְסְטַעְרֶנָּיש אַין וועַלְט אַין באָזָג צָוָאַלַּע גּוֹטָע אָן הַיְלִיקָע זָאָכָן.

עַנְטְּפֶרֶט אַטְּלָאָסְן צָוָיְרַן זָיך וְיִאֵדְיְישְׁ קִינְד: אַט דְּרָצַיְלָט דֵּי תּוֹרָה וְיִאוֹזְעַנְטְּפָרֶט אַטְּלָאָסְן צָוָיְרַן זָיך וְיִאֵדְיְישְׁ קִינְד, ווי דער אַרְיָינְגְעַרְעֲכַנְט דֵּי גְּאַנְצָע ווּלְלָא, אָן עַס האַט אִם אַינְגָאנְצָן נִיט גַּעַשְׂטָעָרֶט וואס דֵּי גְּאַנְצָע וועלט אָרוֹם אִם האַט זיך גַּעַפְּרִיט אָנדָרְשָׁן אָן נַאֲךְ מָעַר: דָּוָרָךְ אָז אַוְיפֿרִוְנָג האַט עַר גַּעַרְטָוּעָט דֵּי גְּאַנְצָע וועלט, אָן נַאֲכֵן מָבוֹל האַט עַר אַוְיפֿגְּעָבוֹיט אָן "עוֹלָם חָדֵש" (אֲנֵיָה וועַלְט).

אָן אַוְיבָּדָס אִיז רִיכְטִיק בַּיְנָה, וועַלְכָר אִיז גּוֹעַן מַמְשָׁאָן אַיִן אָן אַינְצִיקָּעֵד אַין גְּאַנְצָן דור, אָן פְּנַדְעַסְטְּוּעַג האַט עַר זיך גּוֹעֲנַט קַעְגַּנְשַׁטְּעָל זָיין גְּאַנְצָן דור – אִיז דָאֵך זִיכְרָאִין אַוְונָזָע פָּאֵל, וואס צָוָאָמָעַן מיט יְעַדֵּן אַידְישְׁ קִינְד זַיְנָעָן דָאֵך פֿאַראָן צָעַנְדְּלִיקָעָר טַוְיזְעַנְטָעָר אַידְישְׁשָׁ קִינְדָעָר וועַלְכָבָאָלְאָנְגָעָן צּוֹ צְבָאות הַשָּׁמֶן" אַין אלָעָמֵדְנוֹתָה פָּוּנָדָר וועַלְט, וואס זַיְזַעְעָן אָט טַיְלָפָון דָעַם גְּאַנְצָן אַידְישְׁנָן פְּאַלְקָן, אָן וואס אַוְנוֹעָר דָוָר אֵיז אַט (המשך אָין עַמוֹּד 2)

בְּיַדְעָת קִינְדָעַל סְפִיחָה, פַּרְגָּזְסָעַד אַיך זָעַם סְפִיחָה אָן זַיְן זָהָב, פַּרְגָּזְסָעַד אַיך וְוִינְפַּתְּסָעַד אַיך זַיְבָּעָל? זַיְבָּעָל?

משיח לאו!

אֵין אַנְהָוִיב פָון דָעַר תּוֹרָה לְעָרְנָעַן מִיר וועַגָּנָד דָעַר וועַלְט באָשָׁפָוג. עַרְשָׁת וועַגָּנָד דָעַר אַוְיבְּרָאַשְׁטָעָר האַט באָשָׁפָוג דָעַר וועַלְט שְׂטִיטִיט "וּרוֹחַ אַלְקִים מַרְחַפְתַּת עַל פְּנֵי הַמִּים" – דָעַר גַּיְסֶט פָון אַוְיבְּרָאַשְׁטָן אָז גּוֹעַן אַוְרָמָס דָעַר פָנִים פָון דִי זַוְאַסְטָר" שְׂטִיטִיט אַוְרָמָס דָעַר אַז מָדְרָשָׁה אַז דָעַר "גַּיְסֶט" אַז דָעַר גַּיְסֶט פָון מְשִׁיחָה. פָון דָעַם לְעָרְנָעַן מִיר אַז דִי צֵיל פָון דָעַר גָּאַנְצָעָר וועַלְט אַז דִי צִיְטָה פָון גָּאֹולָה!!

לעורך אל מרד א מעש

א מעשה פון ר' לוי יצחק פון בארכיטישעב

די טעג פאר יומס כייפור האט מיען אלעלמאן ערונשטי טעה, אבער אין יאר אין בארכיטישעב האט מען געלפלט און ערונשטייט וואס איז געוווען אינגעאנען אנדרערט. ר' לוי יצחק האט פיל געוזוינט די טעה, און אלעל החסידים האבן געעיטערט. ווער זוויסט וואס פאר א גרויסען גזירה ער עוט אין הימל?

אפאל טעג פאר יומס כייפור האט ר' לוי יצחק גערופען זיין גבא. "יעדן יאר נעם איז פ' נימס פון די חסידיט. דעתם יאר וויל איר בעטען או פאר יעדע נאמען אין פון זאל מען באצעאלן 2 גראשען."

דעך גבאי האט ניט געגלויבט. אויפת דעם רעדט דער רבוי יעצעט - אויפת געלט?! אבער ער האט גלוך איבער געגעבן די ווערטער ער די חסידים פון שטאט.

און טאקע, האבן אלעל איידן געוזובט און געפונגונג געלט, און מoit דעת זיינען זי געקומען צו ר' לוי יצחק עריך יומס כייפור.

אין די לאנגע ריען איז געתשאנען א פרו. זי האט אויך געוואאלט איז איד צוזאמען מoit איר קינד זאלן אריינגענשריבן ווערד אין ר' לוי יצחק דשימה. אבער געלט האט זי ניט געהאט. זיון זי איז אנטגעקומען האט זי געבעטן אויב זי קעו יעצעט געבן אירע געמען און זי וועט געבן די געלט ווען זי וועט דאס האבן.

"ניין! האט דער גבאי געזאגט, "דער רבוי האט קלאר געזאגט איז ער וועט נאר געמען געמען מoit געלט."

"לאז מיר פרעוגן ביטום רבין אלילו, האט זי געזאגט. "רבוי - פײַן מאן איז אוועק און איר האב ניט קיון געלט. ביטע דאטעווע מיר און פײַן קינד!"

"ניין! זאגט דער רבוי. "און געלט וועל איר ניט קענען געמען דיוינע געמען!"

די פרוי איז אוועק געגעגען ערבדאבן. פון זיאנערט וועט זי באקומען די גאלט? אבער זי איז געוווען צעלער איז מוץ געפונגונג די געלט און אריינשטייבן זיך און איר קינד אויף א גוט יאר.

זי איז געלט און דורך די שטאט און האט געלט, און און די ליעצעט פאר מינוט פאר כל נדרי איז זי אריינגעלאבן אין רבינט שטוב. "רבוי איר האב די געלט. נעם פּוֹנִי?"

דעך רבוי האט געקוקט און האט געזאגט זי האט נאר געבעונגען צוועי גראשען.

"איך האב שווין געזאגט איז יעדער נאמען קאסט צוועי גראשען. קלואיב אויס איז נאמען וואס דז ווילט איר קינד."

די פרוי האט געטראכט ער פיל, נאר מoit א געווועין האט זי גענטפערט פּוֹנִי זוזן רבוי - שריב אידין פּוֹנִי קינד."

ווען ער האט געהערט די ווערטער, זיינען דער רבינט אוונט אויפגעעלעבט געוווארן. אויפט דעתם האט ער געוווארט!! ער האט גענומען די פון זין די צוועי גראשען און ער האט זי אויפגעעהבן צומ איבערטרטן

"אויבערשטער, קוק אויפט דיינען קינדער. זעה וואס א פרוי איז גראיט טאן פאר איר קינד - און דו אויבערשטער, זיינען דער רבינט אוונט

מווזט אונד זיין גראיט געבן דיינען קינדער א גוטע זושע יאי? "

"נעם שגען די זאקן," האט ר' לוי יצחק געזאגט צומ גבאי - "מײַן זיינען גראיט אויפט כל נדרי!"

(המשך פון לעבן מיט דער צייט)
טיל פון אלעל אידייש דורות פון מתן תורה בי דעם איצטיקן
דור - את איז דאך אודאי און אודאי או יעדער אידייש קינד קען
הابן אוירקונג אופיך דער גאנצער וועלט!

בשעת אלעל אידייש קינדער פון צבאות השם" פון דער גאנצער
וועלט פאראייניקן זיך צו אויספאלאן די אונזאגן פון זיינציגן

קאמענדער-איין-טשייף", דער אויבערשטער - קענען זי זיכער
מנצח זיין דעם "צער", און לרענען תורה און מקים זיין אירע מצוות
איין טאג טאגלעבן לעבן, וואס דאס איז דער אמרתער לעבן פון א
איידן, "בי חימנו ואורך ימינו".

(פון דער דבי רעדט צו קינדער - שייחת ב' מ"ח תשמ"ג)

דען חסידיזש לוח

כ"ה תשרי

יארציזיט פון ר' לוי יצחק פון בארכיטישעב
ר' לוי יצחק פון בארכיטישעב אויז גבעארן געוווארן אין יאר ת"ק.
אין יגענע צייט האט דער בעל שם טוב געגעבן זיינע חסידים צוויי
מאל משקה און מזונות און האט געזאגט או "א ניע נשמה איז
געקומען אין וועלט, א נשמה וואס ווועט זיין א מלץ טוב פאר איידן."
ר' לוי יצחק אויז באוואוסט געוווארן פאר זיינע מעשות ווי ער
האט אין יעדער זיך געוווען ווי איידן זיינע גוט.
ר' לוי יצחק אויז געוווען זיך געגעבן זיינע געגעבן גוט.
רב אין א מתננדישע שטאמט. ווען ער איז געפערן צום מגיד פון
מעויריש האט ער געהאט פון דעם גרים שועראיינט פון די
מתננדים פון זיין שטאמט.

זיין שעוער האט אים געפרעגט, "פארוואס ביסטו געפערן אין
מעויריש צו די חסידישע רב? וואס האטנו געלערנט דארטן וואס
דו קענסט ניט לרענען דא?"
האט ר' לוי יצחק גענטפערט" איך האט געלערנט או עם איז
פאראן אין אויבערשטער?"
פאר דעם ביסטו געפערן? אפילו א פשוטע פרוי וויסט או
עם איז פאראן אין אויבערשטער?"
זו דעם האט ר' לוי יצחק גענטפערט" זי זאגט, אבער איז
וויס!!!"

אין תקמ"ה איז דער ר' לוי יצחק געפערן זיין א רב אין
בארדיישעב - א חמידישע שטאמט, און דארטן האט ער געלעבעט
רויגיג די לעצט 25 יארן פון זיין לעבן.

ר' לוי יצחק אויז געוווען א מהותן פון דער אלטער רבוי - זיין
אייניקל האט חתונה געהאט מיט דער אלטער רבינט איניקל. דער
אלטער רבינט זיך געהאט געוווען ר' לוי יצחק מבארדיישעב
אויף זיין גוטע רייד אויפט איזן. דער אלטער רבינט געהאט או
ווען א איז זאגט תחלים און דערמאנט די נאמען פון ר' לוי יצחק
קומוין איז די אוטיות פון תחלים צו דעם פלאז פון זכותים איז
ערוועקן רחמנות פאר אים און זיין משפה. און בארכיטישעב איז
די אחל פון ר' לוי יצחק - און אמרתע צדיק - ווי דער אלטער רבינט
האט געזאגט "דער אויבערשטער איז צדיק איז חימל או ר' לוי יצחק
אייז צדיק איז וועלט!"

פאקס צוריק די פאפיר צום שלוחים'ס אופיס פאר מיטוואך, י' חשוון, אונ דו
קענסט געוינגען א פרייזי (718-221-0985)

שאלות – פרשת נח

- א. אין וועלכע יאר איי ר' לוי יצחק פון בערדיטשעב געבראן?
- ב. ביי וועלכע זוסידישע רביה האט ער געלערנט?
- ג. וואס האט ער פון אים געלערנט?
- ד. וואו האט ער געלעבט זיינע לעצטער יארן?
- ה. אלס וואס איי ער באווארסט געווארן?
- ו. שרייב נאר א מעשה פון ר' לוי יצחק פון בערדיטשעב.
- ז. וואס לערגען מיר פון דעם או ווען דער אויבערשטער האט באשא芬 די וועלט איי שעין געווען רוזו שיל מישיז?
- זז. וועלכע רביצין איי 9 דורות פון ר' לוי יצחק פון בערדיטשעב?
- ט. אמאָל קען א איד פילן זיינער קלײַן אין א וועלט פול מיט מענטשן וואס טווען ניט וואס דער אויבערשטער וויל, וואס לערגען מיר פון נו?
- י. וואס האסטו גענומען פון זודיש תשרי?

ווי אלט:

נאמען:

אדראם:

אי-מייעל:

הצלחה רבה!